

Dosarul nr. 2ra-1418/2021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.N.Lupașcu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M.Anton, I. Secrieru, V.Cotorobai)

Î N C H E I E R E

13 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Ivan Diacov și Lilia Vasilevici,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Lilia Vasilevici împotriva lui Ivan Diacov, Agenția de Presă „Info-Prim Neo” Societate cu Răspundere Limitată, Societate cu Răspundere Limitată „Simplas”, Societate cu Răspundere Limitată „Infotag”, Societate cu Răspundere Limitată „Privesc Eu” cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, dezmințirea informației false și defăimătoare, exprimarea scuzelor public, încasarea prejudiciului moral, obligarea acordarea spațiului mediatic pentru dezmințirea declarațiilor false,

împotriva deciziei din 15 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 30 martie 2018 Lilia Vasilevici a depus cererea de chemare în judecată împotriva lui Ivan Diacov, Agenția de Presă „Info-Prim Neo” Societate cu Răspundere Limitată, Societate cu Răspundere Limitată „Simplas”, Societate cu Răspundere Limitată „Infotag”, Societate cu Răspundere Limitată „Privesc Eu” privind apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, solicitând: - obligarea pârâtului Ivan Diacov dezmințirea informației false și defăimătoare și exprimarea scuzelor public, -încasarea prejudiciului moral în suma de 20 000 lei, precum și de a obliga copirîții Agenția de Presă „Info-Prim Neo” Societate cu Răspundere Limitată, Societate cu Răspundere Limitată „Simplas”, Societate cu Răspundere Limitată „Infotag”, Societate cu Răspundere Limitată „Privesc Eu” de a-i acorda spațiului mediatic pentru dezmințirea declarațiilor false difuzate de Ivan Diacov.

În motivarea acțiunii, Lilia Vasilevici a invocat că la 27 februarie 2018 ex-procurorul mun.Chișinău Ivan Diacov prin intermediul mass- media, în cadrul unei conferințe de presă online cu tema: „După procurori, și un judecător descalificat își cerșește în instanță „onoarea și demnitatea”. Doi ani de hărțuială

judecătorească pentru critica în adresa corupților. Atac la massmedia”, a difuzat informații false și defăimătoare privitor la activitatea reclamantei ca judecător.

În acest sens a afirmat că din start titlul conferinței de presă a informat publicul că conferința va fi despre cei corupți. În conferință de presă Ivan Diacov a declarat că prin exemplu ex-judecătorului L.Vasilevici ”vrea să demonstreze că corupția vine de jos” și pentru confirmare s-a referit la fapte false, care nu corespund realității.

A susținut reclamanta că pentru a manipula publicul larg procurorul I. Diacov, prin intermediul mass-media, fără nici-o probă a declarat fapte false și defăimătoare precum că reclamanta e coruptă, a comis infracțiuni penale, este angajată politic, a fost în cârdășie criminală cu ex-adjunctul procurorului mun.Chișinău V.Gherasimenco, a emis sentințe ilegale și a adus prejudicii de mii de euro statutului; anunță publicul fapte false privind modul de examinare a dosarelor penale în privința lui V.Șarban și alții, V.Pasat, Becciev, V.Cionii și declară fapte ce nu corespund realității și îi ponegrec reputația sa profesională de ex-judecător și de cetățean.

A relatat reclamanta că titlul conferinței și textul supra informează publicul că ex- judecătorul L.Vasilevici, „judecătorul de jos”, „din zvenoul unu”, unde „plătesc și tot se cumpără, a fost un judecător corupt și î-și „cerșește onoarea și demnitatea” și, pentru ca publicului larg să fie mai ușor de înțeles „coruptibilitatea” judecătorului L.Vasilevici, pârâtul I.Diacov face comparații cu situația din România, cu evenimentele cunoscute privitor la proteste în masă contra corupției, totodată, se referă și la persoana magistratului „Portocală” procurorul Mircea Niculescu, despre care presa română a dezvăluit o serie de presupuse abuzuri în justiție.

Astfel, a notat că în cadrul conferinței, Ion Diacov a declarat că „D-na Vasilevici în 2003 a fost adusă de către Garev, ... și dl Garev a venit și a confirmat în ședința de judecată: „Da, dna Vasilevici - omul nostru”.

La acest compartiment a indicat reclamanta că nu este angajată politic, nu a fost ”adusă” de dl Garev ca ”omul comuniștilor” și ”introdusă” ca membru în Comisia electorală de circumscripție, nu a fost membru Comisiei electorale de circumscripție, nici nu a fost o astfel de intenție. Astfel, cet.Șarban a reproșat lui Garev în ședința de judecată dacă este ”omul nostru”, dar Garev i-a explicat că nici nu o cunoaște pe reclamanta și nu a confirmat cele relatate de Șarban, adică, nu a confirmat că reclamanta este ”omul nostru”, adică ”omul comuniștilor”.

De asemenea, Ion Diacov a declarat că „Și iată ea a prelungit lunar, .. ăstea cinci, dl Șarban, Modîrca, adjunctul lui Urechean, Cebanenco, și încă unu acolo, a prelungit un an de zile,.. Railean, Cebanenco, Paladi, Modîrca și Șarban,.... dar faptul, că ei sunt recunoscuți nevinovați, dar ..a examinat dosarul dna Vasilevici”.

A menționat reclamanta că din discursul lui I.Diacov rezultă că cauza lui V.Șarban, V.Modîrca, I.Paladi, Gh.Railean, A.Cebanenco a fost examinată de un singur judecător - judecătorul L.Vasilevici, și arestarea lui a fost dispusă numai de judecătorul L.Vasilevici.

A declarat reclamanta că în realitate dosarul penal V.Șarban și alții la Judecătoria Centru a fost examinat de un complet de trei judecători. În privința lui V.Șarban, V.Modîrca, I.Paladi, Gh.Railean, A.Cebanenco a fost adoptată sentința

de achitare dat fiind faptul că procurorii în anul 2010 au refuzat de învinuire pe toate capetele de învinuire. Sentința de achitare nu a fost contestată.

A mai indicat reclamanta că la data refuzului de învinuire și la data emiterii sentinței, ea deja nu activa în calitate de judecător, fiind în concediu de maternitate.

A indicat că în cadrul conferinței pârâtul Ivan Diacov a declarat următoarele: „Alt caz. Dl Becciev de la Apă-Canal. Un an de zile. 11 luni sub arest. 6 ani în proces.. ”.

A invocat reclamanta că nu a examinat dosarul penal în privința conducătorului ”Apă-Canal” C.Becciev, or dosarul a fost în procedura Judecătorei sect.Rîșcani și reclamanta nu a examinat nici-o cerere/sesizare pe acest caz. La fel, pârâtul Ivan Diacov a făcut următoarele declarații : „Alt caz. Dl Pasat. Ministru Apărării, academician, a fost ministru sau directorul SIS, ...”.

A specificat reclamanta că dosarul penal V.Pasat nu a fost examinat în termen de 2 ani, dar în jumătate de an: în perioada iunie 2005 - 17 ianuarie 2006, iar obiectul plângerii V.Pasat la CEDO a fost deținerea lui sub arest după sentința din 17.01.2006.

A relatat că Curtea de Apel Chișinău și Curtea Supremă de Justiție la examinarea cauzei penale în apel și recurs nu au admis cererea lui V.Pasat și nu au schimbat măsura preliminară, V.Pasat a fost sub arest până în iulie 2007 în baza încheierilor Curții de Apel Chișinău și a Curții Supreme de Justiție. Mai mult, din start examinarea dosarului penal a fost monitorizată de Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei, care a aprobat Rezoluția privitor la cazul dat: au fost întrebări, dar încălcări nu au stabilit. Cazul lui V.Pasat nu a fost examinat de CEDO în fond, la 29.03.2011 a fost scos de pe rol. Guvernul R.Moldova i-a acordat despăgubirea 12 mii euro, Ministrul Justiției, la moment, fiind A.Tănase avocatul lui V.Pasat pe cazul penal relatat.

A declarat reclamanta că din declarațiile lui Ion Diacov rezultă că la examinarea cauzei penale V.Pasat, judecătorul a încălcat secretul deliberării, afirmând că „...Și el mi-a dat cuvântul că, poate să dovedească lucrul ăsta, dl Pasat spune că, în momentul, când completul s-a retras în sala de deliberare. Eu repet, asta eu nu am văzut, dar dl Pasat spune că el are înscrisuri și spune că el a făcut declarații și în instanța, nu mai țin minte... Asta cum se numește? ”.

A susținut reclamanta că în timpul deliberării la emiteria sentinței pe cazul lui Pasat nu a fost la XXXXX, acest fapt era imposibil or, ușa biroului era blocată de zeci de jurnaliști, inclusiv din alte țări. Dacă părăsea biroul, înregistrarea video XXXXX ar fi fost postată, și nu numai în Moldova, totodată V.Pasat nu a făcut despre acest fapt declarații oficiale. În continuare, pârâtul Ivan Diacov a făcut următoarele declarații: [...], „Da, eu am declarat că dumneaei a intrat în cârdășie cu fostul meu adjunct Gherasimenco.... Și eu când spun că, D-ei era în cârdășie criminală, asta am avut în vedere, că a falsificat, vădit ilegal a pronunțat o sentință ilegală, și ilegal l-a eliberat...și așa mai departe... ”.

A afirmat reclamanta că I.Diacov a invocat că, la examinarea cazului Cionîi, judecătorul L.Vasilevici a intrat în cârdășie criminală cu cet. Gherasimenco, care i-a dat asigurări că nu va ataca sentința, și sentința pe cauza lui Cionîi a fost contestată prin falsificări.

A specificat reclamanta că nu a intrat în cârdășie criminală cu Gherasimenco și ultimul nu i-a dat asigurări că sentința nu va fi contestată, iar cererea de apel a fost depusă în termen și înregistrată în cancelaria instanței fără careva falsificări.

Totodată, cu referire la cazul lui Ciornîi, a declarat reclamanta că potrivit declarațiilor lui Ivan Diacov judecătorul L.Vasilevici la examinarea cauzei în privința lui Ciornîi a luat mită și anume: „Acest învinuit Ciornîi în procesul de urmărire penală, știți cum... nu se descoperă America... orice om, când nimerește în situație, el caută ieșire, și iată acest Ciornîi, la prima etapă când a fost reținut, prin rude, prin avocat, încercau să mituiască..... Înseamnă că trebuie să mai treci printr-un cabinet acolo, să te controlezi, cum așa...să-ți pună un județ pe gât, așa...degeaba... ”.

A indicat reclamanta că inculpatul nu avea antecedente penale, faptul este menționat în decizia Curții de Apel mun.Chișinău din 3.02.2014 și în decizia Curții Supreme de Justiție din 22.08.2014, care a relatat că V.Ciornîi nu are antecedente penale. Astfel, reclamanta nu a comis crime privitor la art.XXXXXX CP și pentru luare de mită: nu a emis sentința ilegală și nu a luat mită.

A conchis reclamanta că prezenta conferință a fost preluată integral și parțial, tradusă în limba rusă și postată de site-rile privesc.eu, point.md, infotag.md. Așa, point.md cu referirea la infotag.md la 27.02.2018 a postat o publicație cu titlu: ”Экс-прокурор Кишинева недоволен, что судья требует от него компенсации в 240 тысяч леев”, cu următorul text: - ”Бывший прокурор Кишинева Иван Дьяков недоволен тем, что экс-судья суда сектора Центру Лилия Василевич требует от него компенсации в 240 тыс. леев (\$14,4 тыс.) за якобы не полученную по его вине зарплату. Экс-прокурор сказал на прессконференции во вторник, что Василевич лишилась поста в 2014 г. после неоднократно проведенных им встреч с журналистами, где он подвергал критике ее деятельность и ряд вынесенных ею приговоров по резонансным делам, передает infotag.md. - „Коррупция в системе юстиции РМ - явление, не появившиеся вчера. Весьма сомнительные вердикты выносились такими судьями, как Василевич, к примеру, во времена коммунистов. У нее в производстве в 2003 г. было дело группы чиновников примэрии Кишинева. Среди них тогдашний претор Владимир Шарбан и главный архитектор города Владимир Модыркэ, судимые по надуманному предлогу. Их Василевич оштрафовала, а позже Европейский суд по правам человека (ЕСПЧ) 4 оправдал, обязав компенсировать их аресты и незаконные преследования”, - пояснил он, заметив, что некоторые высокопоставленные функционеры ПКРМ того времени открыто называли судью „нашим человеком”. Дьяков привел и два других примера проигрыша Молдовы в ЕСПЧ по оспоренным решениям, вынесенным Василевич. ”Чиновник примэрии Константин Бекчиев, по несправедно вынесенному ему приговору, получил компенсацию в 170 тыс. леев, а экс-министр обороны Валериу Пасат эквивалент 25 тыс. евро. Напомню, Василевич приговорила академика Пасата к 10 годам заключения за продажу самолетов МИГ департаменту США. К слову, компенсации фигурантам уголовных дел выплачивало население РМ, молдавские крестьяне, а вовсе не Василевич”, - отметил Дьяков, родной брат почетного председателя правящей Демократической партии. Он напомнил, что по действующему

законодательству решение об увольнении судьи может быть опротестовано в течение 20 дней. "Василевич сделала это 9 апреля 2015 г. - через 12 месяцев после ее увольнения. Любопытно, что суд сектора Рышкань, не обращая внимание на это, принял к рассмотрению ее заявление. Не только принял, но и освободил от уплаты госпошлины. А исходя из чего? Я также не пойму, на каком основании она предъявляет претензии ко мне, когда увольнял ее Высший совет магистратуры - управляющий судейской системой РМ орган?", - недоумевает он. Дьяков полагает, что Василевич уволена законно. "Но непонятно почему суд (столь реформированный в духе проевропейских реформ) уже третий год тянет с вынесением решения. Если все ясно - обстоятельства на поверхности, поднимите заключения ЕСПЧ по вердиктам Василевич, вынесите решение, покажите свою судейскую принципиальность", - обратился он к служителям Фемиды."

A relatat reclamanta că la data de 01.03.2018 prin cererea prealabilă adresată lui I.Diacov, a solicitat dezmințirea informației false și defăimătoare.

Cererea prealabilă a fost recepționată la 02.03.2018. Astfel, la 06.03.2018 în cadrul conferinței de presă online cu tema: „Despre cererea prealabilă a fostei judecătoare Lilia Vasilevici care solicită dezmințirea informației făcută publică în conferința de presă din 27.02.2018, în lumina prevederilor Legii nr. 64 cu privire la libertatea de exprimare” pârâțul I.Diacov a confirmat recepționarea cererii prealabile și pentru a preveni o posibilă acțiune în judecată, a amenințat-o cu intentarea dosarelor penale.

A notat că cererea prealabilă a fost expediată și în adresa agenților de presă: SRL Simplas (recepționată la data de 02.03.2018), Agenția de Presă Info-prim Neo SRL (recepționată la data de 02.03.2018), SRL Infotag (recepționată la data de 02.03.2018), SRL Privesc eu (recepționată la data de 07.03.2018).

A specificat reclamanta că afirmațiile declarate de I.Diacov în conferința de presă din 27.02.2018 nu corespund realității și îi ponegrec reputația profesională de ex-judecător și de cetățean or, ultimul a declarat că a fost un judecător corupt, putea fi cumpărată, a comis crime: a luat mita, a emis sentințe ilegale. Pentru „a dovedi” cele expuse, s-a referit la fapte false, care nu corespund realității și îi ponegrec reputația profesională de judecător și de cetățean.

A declarat că campania de învinuirea publică a luat start în a.2013, și inițial a fost desfășurată cu scopul înlăturării sale din postul de judecător, din profesie. Declarațiile, atunci a procurorului în exercițiu, au încurajat cetățenii să o considere vinovată în săvârșirea infracțiunilor și a prejudiciat evaluarea faptelor de către organele competente pentru examinarea cazului său disciplinar - Consiliul Superior al Magistraturii și Curtea Supremă de Justiție. Ea a fost concediată din funcția de judecător.

A relatat că în luna mai 2015 a depus cerere de chemare în judecată pentru apărarea cinstei, demnității și reputației profesionale. La data de 22.02.2018 judecătorul a anunțat că pronunțarea hotărârii va fi pe data de 06.03.2018.

A specificat reclamanta că pentru a influența instanța de judecată și de a obține hotărârea judiciară favorabilă, pârâțul a organizat o conferința de presă din 27.02.2018 cu afirmații calomnioase, ponegritoare, cu bârfe.

A reiterat reclamanta că pârâțul I.Diacov, persoana care a exercitat o funcție publică, reprezintă organul care apără interesele generale ale societății, ordinea de

drept, drepturile și libertățile cetățenilor, și care este obligat să respecte dreptul la prezumția nevinovăției, a demonstrat că a fost și este instigat de niște persoane obscure la un comportament lipsit de demnitate. Mai mult, a demonstrat că a acționat intenționat, cu recredință și rea-voință.

A subliniat că Curtea Europeană pentru Drepturile Omului la examinarea cererii Butkevicius contra Lituaniei, 2002 (48297/99), cererii Allenet de Ribemont contra Franței, 1995 (15175/89), a decis încălcarea art.6 în cazurile, relativ, analogice.

A indicat reclamanta că difuzarea cu bună-știință a informației false, denigratoare prin conferința de presă respectivă se dovedește prin faptul că informația privitor la dosarul penal V.Ciornîi este publică, plasată pe site-ile instanțelor de judecată, dar pârâtul I.Diacov în virtutea funcției, procurorul Procuraturii mun.Chișinău, cunoștea circumstanțele adevărate cazului V.Ciornîi: cazul a fost instrumentat de Procuratura mun.Chișinău, și cum nu o dată a menționat pârâtul, a fost sub controlul lui; cauzele Pasat vs Moldova, Șarban vs Moldova, Paladi vs Moldova, Modîrca vs Moldova, Becciev vs Moldova sunt publicate și ușor accesibile.

Pârâtul I.Diacov intenționat i-a afectat reputația profesională, onoarea și demnitatea, inducând opiniei publice învinuirile în săvârșirea infracțiunilor.

A solicitat reclamanta admiterea acțiunii integral, obligarea pârâtului Ivan Diacov să dezmință, în cel mult 15 zile de la data intrării în vigoare a hotărârii judecătorești, declarațiile false și defăimătoare difuzate în cadrul conferinței de presă online prin intermediul ipn.md, în același mod: în cadrul conferinței de presă, precum că: - ex-judecătorul L.Vasilevici este coruptă, a emis multiple ilegale; - judecătorul L.Vasilevici a fost "adusă" de dl Garev ca omul comuniștilor și introdus ca membru în Comisia electorală de circumscripție; - Garev în ședința de judecată la întrebarea lui V.Șarban a confirmat că L.Vasilevici: "omul nostru"; - cauza lui V.Șarban a fost examinată de un singur judecător L.Vasilevici și arestarea lui a fost dispusă numai de judecătorul L.Vasilevici, - judecătorul L.Vasilevici a examinat cauza penală a lui C.Becciev, pe care ilegal la arestat și nu a avut nici muștrare, - cauza penală V.Pasat judecătorul L.Vasilevici a examinat 2 ani, 2 ani V.Pasat a stat sub arest din 9.03.2005 pînă iulie 2007; - V.Pasat a câștigat la CEDO 25 mii de euro; - la emiterea sentinței V.Pasat, fiind în deliberare, L.Vasilevici a părăsit biroul, XXXXX unde a avut discuții telefonice cu ex-directorului SIS XXXXX, V.Pasat a făcut despre aceasta declarații, - despre cazul penal V.Ciornîi: judecătorul L.Vasilevici a emis o sentință ilegală, că V.Ciornîi anterior a fost condamnat pentru infracțiuni analogice; că pentru eliberarea lui V.Ciornîi de sub arest judecătorul Lilia Vasilevici a luat mita; judecătoarea L.Vasilevici a intrat în cărdășie criminală cu procurorul V.Gherasimenco; concomitent cu dezmințirea informației care nu corespunde realității, a solicitat în cadrul conferinței de presă exprimarea scuzelor publice. -obligarea Agenției de Presă Info-Prim Neo SRL, Infotag SRL, Privesc eu SRL, Simpals SRL, de a acorda spațiul mediatic pentru dezmințirea declarațiilor false și defăimătoare difuzare de autorul Ivan Diacov; - încasarea de la pârâtul Ivan Diacov în beneficiul reclamantei L.Vasilevici a prejudiciului moral în mărime de 20.000 lei; -încasarea de la pârâtul Ivan Diacov a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 09 martie 2020, acțiunea a fost admisă parțial.

S-a obligat Diacov Ivan în termen de 15 zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, să dezmințâ prin intermediul conferinței de presă organizată la Agenția de Presă „INFO-PRIM NEO” SRL, informația falsă și defăimătoare răspândită de către acesta în cadrul conferinței de presă din 27 februarie 2018, organizată la Agenția de Presă „INFO-PRIM NEO” SRL cu genericul „După procurori, și un judecător descalificat își cerșește în instanță „onoarea și demnitatea”. Doi ani de hărțuială judecătorească pentru critica în adresa corupților”, și anume:

[...] D-na Vasilevici în 2003 a fost adusă de către Garev, .. și prezentată ca omul comuniștilor, și introdusă ca membru în Comisia electorală de circumscripție.

[...] în momentul, când completul s-a retras în sala de deliberare...dna Vasilevici, sub pretextul să-și satisfacă necesitățile fiziologice, s-a dus la viceu, și acolo, sau de acolo, a telefonat și vorbea cu șeful SIS dl Reșetnicov, și a fost înscrisă.

[...] dumneaei a intrat în cărdășie cu fostul meu adjunct Gherasimenco.

S-a încasat de la Diacov Ivan în beneficiul Lilei Vasilevici suma de 10 000 (zece mii) lei cu titlu de prejudiciu moral și suma de 400 lei cu titlu de cheltuieli de judecată, iar în total suma de 10 400 (zece mii patru sute) lei. În rest pretențiile s-au respins, ca neîntemeiate.

Prin decizia din 15 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-au respins apelurile declarate de Lilia Vasilevici și Ion Diacov și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 09 martie 2020.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat că în conformitate cu art.32 alin (1), (2) Constituția Republicii Moldova, care prevede că oricărui cetățean îi este garantată libertatea gândirii, a opiniei, precum și libertatea exprimării în public prin cuvânt, imagine sau prin alt mijloc posibil. Libertatea exprimării nu poate prejudicia onoarea, demnitatea sau dreptul altei persoane la viziune proprie.

Conform art.3 alin.(1), (2) și (3) al Legii cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010, orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de a căuta, de a primi și de a comunica fapte și idei. Libertatea de exprimare protejează atât conținutul, cât și forma informației exprimate, inclusiv a informației care ofensează, șochează sau deranjează. Exercițarea libertății de exprimare poate fi supusă unor restrângeri prevăzute de lege, necesare într-o societate democratică pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, pentru a apăra ordinea și a preveni infracțiunile, pentru a proteja sănătatea și morala, reputația sau drepturile altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești. Libertatea de exprimare reprezintă unul din fundamentele esențiale ale societății democratice care asigură dezvoltarea ei și autorealizarea fiecărei persoane (Iladyside către Regatul Unit, 07.12.19 76, § 49).

Astfel, pentru a se stabili dacă a fost defăimată reputația persoanei în raport cu libertatea de exprimare prin prisma standardelor CEDO, este necesar de a fi aplicată procedura triplului test și a verifica dacă ingerința în libertatea de

exprimare este prevăzută de lege, dacă are un scop legitim și dacă este necesară într-o societate democratică.

Iar, conform art.7 alin.(1) și (2) al Legii menționate, orice persoană are dreptul la apărarea onoarei, demnității și reputației sale profesionale lezate prin răspândirea relatărilor false cu privire la fapte, a judecăților de valoare fără substrat factologic suficient sau prin injurie. Persoana lezată prin răspândirea unor relatări cu privire la fapte poate fi restabilită în drepturi dacă informația este falsă, defăimătoare și dacă permite identificarea persoanei vizate de informație.

Reieșind din prevederile art. 16 alin. (1) și (2) din Codul civil, orice persoană are dreptul la respectul onoarei, demnității și reputației sale profesionale. Orice persoană este în drept să ceară dezmințirea informației ce îi lezează onoarea, demnitatea sau reputația profesională dacă cel care a răspândit-o nu dovedește că ea corespunde realității. Cu toate acestea, nici libertatea de exprimare și nici apărarea onoarei, demnității, reputației profesionale și vieții private și de familie nu sânt absolute și nu au prioritate una în fața alteia.

În același rînd, instanța de apel a reținut că pîrîtul-apelantul Ivan Diacov nu a prezentat niciun material care să fie considerat de către instanța de judecată suficient pentru a fundamenta susținerile acestuia. Respectiv, Ivan Diacov a reprodus pur și simplu acuzațiile împotriva reclamantei și le-a prezentat ca fiind un adevăr obiectiv, deși acestea reprezentau opinia unei părți pe dosar alfat în procedura judecătorului Lilia Vasilevici.

Totodată, Ivan Diacov a adus atingere, prin declarațiile sale în cadrul conferinței de presă, reputației profesionale ale reclamantei precum că a intrat în cîrdășie criminală cu procurorul V.Gherasimenco, prin aceea că i-au imputat fapte determinate, cum ar fi falsificarea actelor. La caz, analizând afirmațiile pârâtului Ivan Diacov pe acest segment, ținînd cont și de tonul al informației difuzate, limbajul utilizat, este cert că anumite expresii alese de pârât au depășit limitele cerute de buna desfășurare a dezbaterii de idei.

Potrivit art.16 alin.(8) din Codul Civil, orice persoană în a cărei privință a fost răspândită o informație ce îi lezează onoarea, demnitatea și reputația profesională este în drept, pe lângă dezmințire, să ceară repararea prejudiciului material și moral cauzat astfel.

Conform art.29 alin. (1) din Legea cu privire la libertatea de exprimare, instanța de judecată va acorda o compensație de natură să aducă satisfacție persoanei lezate. La stabilirea cuantumului compensației pentru prejudiciul moral, acordată persoanei fizice, instanța de judecată va lua în considerație caracterul și gravitatea suferințelor fizice și psihice cauzate reclamantului, caracterul informației răspândite, gradul de răspândire a informației, personalitatea reclamantului, reputația pârâtului, gradul de vinovăție a pârâtului, consecințele răspândirii informației defăimătoare, starea materială a reclamantului și cea a pârâtului, publicarea rectificării, dezmințirii sau acordarea dreptului la replică până la depunerea cererii de chemare în judecată și alte circumstanțe importante pentru examinarea cauzei.

Instanța de apel a concluzionat că este justă soluția primei instanțe și anume cerința reclamantei de a infirma relatările defăimătoare că ex-judecătorul L.Vasilevici este coruptă, or discursul pârâtului nu cuprinde în mod expres asemenea declarații, prin urmare reprezintă o concluzie generalizată a reclamantei

cu privire la esența declarațiilor pârâtului Ivan Diacov, or potrivit art.2 din Legea cu privire la libertatea de exprimare, injuria reprezintă exprimare verbală, scrisă sau nonverbală care ofensează intenționat persoana și care contravine normelor de conduită general acceptate într-o societate democratică, iar scuze reprezintă declarația prin care persoana își exprimă regretul pentru injurie sau pentru informații despre viața privată și de familie.

La 28 iulie 2021, Ivan Diacov a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și parțial a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat că soluția instanței de apel în sensul adoptat rezultată din interpretarea greșită a prevederilor legale ce guvernează raportul juridic litigios și circumstanțele probatorii ale dosarului și au fost admise încălcări prevăzute de art.26 Cod de procedură civilă și art.6 CEDO.

A invocat prevederile art.432 alin.2 lit.a) și alin.(4) Cod de procedură civilă.

La 05 august 2021, Lilia Vasilevici a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea cererii de recurs s-a invocat că instanța de fond și instanța de apel nu au examinat litigiul în fond, concluziile instanțelor ierarhic inferioare sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei.

A menționat recurenta că instanța de recurs urmează să aplice prevederile ghidului privind art.10 CEDO din 31.12.2020, Ghidul privind art.6 CEDO din 30.04.2008, ghidul privind art.8 CEDO din 31.12.2018, nu numai la aprecierea afirmațiilor despre Garev, cârdășia cu Gherasimenco, dar la aprecierea întregului discurs la conferința din 27 februarie 2018.

Conform art.434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 15 aprilie 2021 și expediat participanților la proces la 16 iunie 2021 (f.d.66).

Prin urmare, cererile de recurs declarate la 28 iulie 2021 și 05 august 2021, se consideră depuse în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin notificarea din 28 august 2021, Curtea Supremă de Justiție în conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC a expediat intimatului copia recursului și l-a înștiințat despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Examinând temeiurile recursurilor completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

În conformitate cu art.432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurenți nu pot duce la admisibilitatea recursurilor, or, acesta nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt. Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurenților, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestora cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursurilor nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestora ca fiind admisibile.

Prin prisma jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu sunt evidențiată în cererile de recurs declarate de Ivan Diacov și Lilia Vasilevici.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursurilor ca fiind admisibile.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursurile declarate de Ivan Diacov și Lilia Vasilevici se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru